

tocmai din cauza slăbăciunei inteligenței noastre, trebuie să fim economi în cheltuirea acesteia și să căutăm să tragem din ea cele mai mari profite posibile, să putem imbrățoșa clar cît se poate mai multe lucruri,— iar multimea obiectelor știute stă în raport drept cu înlesnirea cu care cineva le pricepe, și înlesnirea crește în același raport cù deprivinderea: cine cunoaște ceva din istoria literară a unui popor, de pildă, va căpăta mai cu înlesnire cunoștințele următoare în aceiași materie decit acel care nu știe încă nimic dintr'însa; filosoful deprins deja cu generalizările va pute mai cu înlesnire extrage idei din faptele istorice decit chiar istoricul care le-a adunat, și a cărui înțălegere a căpătat deprivinderea de a cerceta și a descrie numai fiecare individ a parte, etc.

Alegerea, deci, într'un moment oarecare al activităței noastre a unui material preciz și cît se poate mai puțin amestecat cu elemente eterogene va fi totdeauna o garanție pentru succesul întreprinderii noastre, oricît de vast ar fi materialul acela, oricît de deosebită materie am alege noi într'un alt moment oarecare, și oricît de puțină aplecare am ave în general de a ni sacrifica munca la unul și acelaș lucru: mărginirea, într'un evant, la un singur gen literar trebuie numai decit preferită amestecului fără unitate a tot felul de materii disparate luate din tot felul de genuri literare.

9. Prin urmare într'o istorie literară nu pot ave loc Biografiele autorilor, căci biografiile nu sint alt-